

Beknopte omschrijving project	Leerpunten	Werkpunten (mogelijke knelpunten)
<p>Project: 'LOB West-Vlaamse Regionale Landschappen'</p> <p>Periode: 01/07/2015 – 30/06/2018</p> <p>Promotor: RL West-Vlaamse Heuvels (Dirk Cuvelier/IPO, Xavier Vlaemynck)</p> <p>Copromotoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - RL IJzer en Polder (Henk Schaut): coördinatie N-Westhoek - RL Houtland (Pauwel Bogaert, Ruben De Coninck): nieuwe partner, opstart LOB-taken <p>Partners:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provincie West-Vlaanderen (Wouter Bertier): IT CelInvent - Inagro: aspect biomassa - Westtoer: deelname stuurgroep - VLM: deelname stuurgroep - 14 gemeenten (stuurgroep – grensoverschrijdend samenwerken) <p>Inhoud: dienstverleningsproject, focus op (regie van het) beheer van landschappelijke recreatieve infrastructuur na realisatie ruilverkavelingen, met wandelnetwerken als leidraad voor beheerplan, klachten van recreanten als aanleiding, proeflabo voor de ontwikkelde ICT-tool (i.k.v. het EU Interregproject "Accessing The Country side") ter raming van de gemeentelijke beheerkosten (CelInvent).</p> <p>Meer info: http://ruraalnetwerk.be/projecten/loket-onderhoud-buitengebied-westhoek</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Verderzetting</u> PDPO II 'LOB Westhoek' (RLWH: 01/07/2012 - 30/06/2015) - Duidelijke <u>meerwaarde</u> voor het beheer in een regio: andere gemeenten raken ook geïnteresseerd - Opsporing achterstallig beheer & coördinatie van beheer - Toeristische sector (Westtoer) benadrukt noodzaak van goed onderhoud buitengebied. - <u>Gemeenten</u> voorstander van het LOB concept: landschapsbeheer op politieke agenda want waar LOB loopt is het landschapsbeheer beduidend beter - LOB als middel om lokale bestuurskracht te verhogen en onderhoudskosten te drukken (d.m.v. ontwikkelen van een digitaal platform bv.) - Werkplanning gemeentelijke eigendommen (recreatieve routes & netwerken, trage wegen, RVK realisaties, KLE' s, kleine natuurgebieden, speelbos, knotteams) → 14 beheerplannen - Gemeenten schrijven zelf hun bestek(ken) maar dit zou het LOB kunnen overnemen en aan hen door factureren - <u>Innovatief</u>: samenwerkingsovereenkomst/gemeente (23), kennisdoorstroming, aandacht voor nieuw efficiënt beheer - Zoektocht naar meest geschikte <u>IT-programma</u>: centraal systeem ontbreekt (opmaak businessplan als uitdaging!) - Valorisatie van EU projectresultaten → programma <i>CelInvent</i> inbedden in RL structurele werking? → ongeschikt model voor alle RL' n, vormt geen model voor de provincie omwille van pragmatische fouten in het systeem (struik = boom?) - Continu <u>leerproces</u>: bijv. lessen getrokken uit biomassa oefening van Inagro (RVK oeverversterking: onderhoud elzensingels → houtresten uitdrogen → energie) waar verstruiking leidde tot klachten van landbouwers en voor andere wateropslorpende vegetatie werd gekozen (andere vbn. zijn de neveneffecten van wilgen en kastanje) 	<ul style="list-style-type: none"> - Grootte <u>schaal</u> van het projectgebied (macroschaal, 14(!) Gemeenten, 3 RL'n hebben verschillende noden) - <u>Gemeenten</u> alleen kunnen beheerkosten (veldwerk) niet dragen en kijken hiervoor naar LOB (sociale tewerkstelling, groenjobs) - Beperkte personeelsmiddelen (1 tot 2 VTE's) - Gemeenten delegeren hun taken nog niet door naar het LOB - Politiek draagvlak om meer open ruimtebeheer te financieren blijft beperkt terwijl de maatschappelijke vraag naar landschapsonderhoud toeneemt - Huidige kapreglementering en herbeplanting als mogelijke nieuwe taken binnen LOB, want verschuiving advisering van ANB naar gemeenten - Ambtenaren focussen zich op eerder stedelijke materie (bv. pesticiden vrij beheer) dan op landelijke materie - Beperkte <u>projectfinanciering</u> in de tijd - <u>Projecttermijn</u> LOB (lange termijn denken) botst op verschillen in politieke overtuigingen binnen lokale besturen (korte termijn denken) - Trekker <u>blijft</u> te lang onduidelijk, iedereen kijkt naar elkaar - <u>Snelheid</u> LOB niet in overeenstemming met snelheden gemeentelijk onderhoud - <u>Coördinatie</u> van beheer enkel haalbaar na inventarisatie beheerwerken - <u>Oorlogserfgoed</u> momenteel niet meegenomen als te onderhouden infrastructuur - VLM <u>voorziet</u> 3 jaar nazorg na <u>RVK</u> realisaties maar erna is het beheer onduidelijk: gemeenten onvoldoende kennis & €, ½ beheer in de provincie wordt gefinancierd via <u>SO provincie-gemeenten</u> (slechts RVK & wandelnetwerk) - Sterkere <u>focus</u> op inventarisatie dan op coördinatie
<p>Project: : 'Naar een LOB in Oost-Vlaanderen'</p> <p>Periode: 01/01/2015 – 30/06/2017</p> <p>Promotor: RL Meetjesland (Bert Vermeire, Viola Vanrossum)</p> <p>Copromotoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - RL Vlaamse Ardennen (Jonathan Vercruyssen, Els Eeckhout) - RL Schelde-Durme (Stijn Van Belleghem, Eliza Romeijn-Peeters) - ECO²: sensibilisatie landbouwers <p>Partners:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provincie Oost-Vlaanderen, diensten milieu en landbouw (Andy Bourriez) - gemeenten: pilotacties, sensibilisatie - uitvoerders (burgers, soc.-econ., aannemers, natuurverenigingen) <p>Inhoud: dienstverleningsproject, intergemeentelijke samenwerking stimuleren, bereidheid tot samenwerking onderzoeken, focus op onderhoud van houtige KLE' s, landschapsonderhoudsplannen, uitvoering door knotteams & agrobeheergroepen</p> <p>Meer info: http://www.leadervlaamseardennen.be/project%2059.html http://www.riva.be/landschapsloket.html http://leadermis.be/rlm-vzw-samenwerking-voor-landschapsonderhoud/ http://ruraalnetwerk.be/projecten/samenwerking-landschapsonderhoud-0 http://ruraalnetwerk.be/projecten/samenwerking-landschapsonderhoud http://ruraalnetwerk.be/projecten/lopende-projecten/samen-werken-aan-vlaanderens-mooiste-landschap</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Verderzetting PDPO II 'Samenwerking in landschapsonderhoud' (RLM: 01/2011-12/2012) & 'Samenwerken aan Vlaanderens mooiste landschap' (RLVA: 01/2012-08/2014) - Na PDPO II werd de opstart van een streekfonds of <u>landschapsfonds</u> (n.a.m. W-VL & LIMB, zie ook streekrekening NL) een volwaardig neventraject binnen PDPO III - Sterke regionale <u>dynamiek</u> n.a.v. PDPO II projecten: gebied specifieke benadering, nood aan lokale match terrein-bestuur-uitvoerder, meerwaarde duiden blijft zeer relevant - Groot <u>gemeentelijk draagvlak</u> voor LOB - Bevraging gemeenten: nood aan onderhoud? gewenste op te nemen infrastructuur en groen-elementen? → inspiratie voor andere LOB' s - Aanduiding pilotgebieden: <u>inventarisatie</u> (holle wegen, trage wegen, bomen, houtkanten) - <u>Onderhoudsplannen</u>: verfijning & jaarlijkse evaluatie (bijv. KLE-plan, beheersysteem ECO²) - Ook hier: één interactief <u>digitaal platform</u> voor provincie (RLM + RLVA + RLSD) met het <u>DIPLA platform</u> van <u>RLLK</u> als mogelijke referentie om het coördinatieverhaal beter uit te werken (succesverhaal: ervaringen Trage Wegen vzw, GPS allocaties mogelijk op microschaal, ontwikkeld vanuit EU Interreg Tecom project, DIPLA vorming organiseren, wisselwerking met andere organisaties), RL'n ontwikkelen samen één model - Beschikbare <u>GIS-data</u> bewijzen hun nut 	<ul style="list-style-type: none"> - Lokaal <u>ambitieniveau</u> onderhevig aan onvoorziene wendingen Interne Staatshervorming (integratie bestaande structuren tot 1 streeknetwerk) - Personeelsinzet van <u>gemeenten</u> sterk afhankelijk van beleidskeuzes op Vlaams / EU niveau (bijv. reductieplan bestrijdingsmiddelen) - Politieke agenda's bepalen opstart en snelheid (vertraging) van LOB - Politieke agenda's bepalen haalbaarheid van LOB (initiatief on hold) - Interne rendementskeuze bepaalt uitvoering onderhoud en bijgevolg slaagkans LOB - <u>Werklast</u> afhankelijk van de aard van de landschappelijke infrastructuur en de visie op het beheer ervan op micro- of macroschaal - Beperkte <u>beschikbare informatie</u> (nog te inventariseren) kan leiden tot vertraagde LOB werking (coördinatie) - Problematiek van <u>eigendom</u> statuten (trage wegen)

	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoering door knotteams RLVA via digitale <u>knotapplicatie</u> (online knotaanvragen) n.a.v. PDPO II traject - Uitvoering door <u>agrobeheergroep</u>: hakhoutbeheer holle wegen & houtkanten - Onderhoud gelinkt aan <u>biomassa</u> (experiment houtsnippers) doch besluit 'te weinig aanwezige biomassa om een kostenverlagend effect te verkrijgen' - 	
--	---	--

Algemene conclusies:

- Meerwaarde van een LOB blijft duidelijk: kosten efficiëntie voor lokale besturen!
- Motivatie: duidelijk sprake van achterstallig beheer op het terrein, positieve houding en feedback op cc LOB & mogelijkheden PDPO, gebiedsdekkende LOB is groeitraject (hoeveelheid & diversiteit KLE, KHE, RRI)
werklust afhankelijk van aard landschap & beheervisie op micro- of macroschaal, beperkte beschikbare info (inventarisatie) kan leiden tot vertraging LOB (coördinatie)
- Politiek: gemeenten moeten de meerwaarde zien om zich vervolgens te kunnen engageren om financiële ondersteuning te bieden aan het LOB, projecttermijn LOB (LT denken) botst op lokale politieke overtuigingen (KT denken), politieke agenda's bepalen opstart en snelheid (vertraging) van LOB, Regionale Landschappen kunnen gemeenten overtuigen om in te stappen in het LOB, en in een latere fase naar promoterschap van het LOB
- Middelen: LOB focust op regie en coördinatie vs. blijvende vraag naar uitvoeringsgerichte €, gebrek aan structurele LOB middelen hypothekeert levensvatbaarheid van LOB, uitsluitend projectmatige middelen (PDPO) biedt onvoldoende garantie voor het LOB in de tijd (wat na projectperiode? PDPO momenteel enige optie)

Varia

- vanuit provincie Antwerpen kwam Moira Heyn luisteren naar de LOB-ervaringen. De provincie Antwerpen integreerde in 2016 ook het modelconcept LOB in haar vernieuwd Provinciaal Plattelandsbeleidplan als actie '*het ontwikkelen van duurzame modellen voor het beheer van open ruimte*'.
- Demo's beschikbaar: VLM (Peter Vleugels), RLWH (Dirk Cuvelier)
- 'LOB-groep' wenst jaarlijks samen te komen. Ook andere experts blijven welkom (Lambert Schoenmaekers van [RLKM](#), Joep Fourneau van [RLLK](#)), volgende overleg maart 2017
- VLM bekijkt opties om het LOB aan bod te laten komen bij een volgende editie van de [VVSG-trefdag](#) (voorlopig niet gepland, contact Alex Verhoeven & Liesbet Belmans) in overleg met [VORL](#) (Dirk Cuvelier)